

Αριθμ. Πρωτ. ΑΝΑΦΟΡΩΝ:	3488
Ημερομ. Κατάθεσης:	30/7/2021

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ Π. ΔΑΒΑΚΗΣ
Βουλευτής Λακωνίας Ν.Δ.

22/7/2021

Προς
το Τμήμα Αναφορών της ΒτΕ

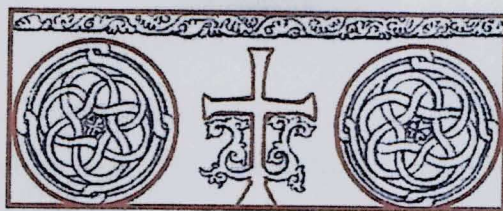
ΑΝΑΦΟΡΑ

Προς:
Τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας

Καταθέτω ως Αναφορά προς τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας, την ακόλουθη επιστολή του Ιερού Ναού Κοιμήσεως της Θεοτόκου Απιδέας σχετικά με το αίτημα για αυτοψία, δένδροχρονολόγηση και εκπόνηση μελέτης για μνημείο της φύσης, της υπεραιώνобίας ελιάς του ΙΝ Κοιμήσεως της Θεοτόκου Απιδέας, Δήμου Ευρώτα Λακωνίας και παρακαλώ θερμά για τις δικές σας ενέργειες.

Ο Αναφέρων βουλευτής

Αθανάσιος Π. Δαβάκης
Βουλευτής Λακωνίας

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΗ ΜΟΝΕΜΒΑΣΙΑΣ & ΣΠΑΡΤΗΣ
ΕΝΟΡΙΑΚΟΣ ΝΑΟΣ ΚΟΙΜΗΣΕΩΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ
ΑΠΙΔΕΑ ΛΑΚΩΝΙΑΣ

Αριθ. πρωτ: 27

Εν Απιδέα, 20^η Ιουλίου 2021

(ΕΠΙ ΑΠΟΔΕΙΞΗ - ΣΥΣΤΗΜΕΝΟ)

Πρός

Υπουργείο Περιβάλλοντος & Ενέργειας
Υφυπουργό κ. Γεώργιο ΑΜΥΡΑ
Μεσογείων 119, Αθήνα Τ.Κ. 115 26

Θέμα: αίτημα για αυτοψία, δενδροχρονολόγηση και εκπόνηση μελέτης για μνημείο της φύσης, της υπεραιώνόβιας ελιάς του Ι. Ν. Κοιμήσεως της Θεοτόκου, Απιδέας Δήμου Ευρώτα Λακωνίας.

Κύριε Υφυπουργέ, η ελιά της Ενορίας μας προερχόμενη από τα βάθη του χρόνου αποτελεί πλέον ένα αξιόλογο "μνημειακό ελαιόδεντρο" άρρηκτα συνδεδεμένο με τη ζωή των κατοίκων του χωριού, την ιστορία τους και τον πολιτισμό τους. Αν και το πέρασμα του χρόνου σμίλεψε το ξύλινο κορμί της δίδοντας της ανάγλυφες παραστάσεις, αυτή παρέμεινε αγέρωχη και συνεχίζει να προσφέρει τους πολύτιμους καρπούς της. Μοναδική της τροφή μέχρι σήμερα ήταν το ξηρό έδαφος και το νερό από τα νέφη.

Αυτό το λαμπερό απομεινάρι του μακρινού πολιτισμού μας, η Ενορία μας με την υπ' αριθ. 10α από 18/7/2021 ΟΜΟΦΩΝΗ πράξη της, αποφάσισε να το αναδείξει, για να συνεχίσει περήφανα το διάβα του μέσα στον χρόνο. Το οφείλουμε σε αυτούς που το φρόντιζαν, σε αυτούς που θα έρθουν αλλά και στο ίδιο το δέντρο.

Η συγκεκριμένη ελιά ανήκει στην ποικιλία της Μυρτολιάς (Σμυρτολιά ή Μουρτολιά) που καλλιεργείτε κυρίως στον τόπο μας. Βρίσκεται σε υψόμετρο 260 μέτρων, έχει κλαδευτεί πρόσφατα για ενδυνάμωση και έχει ύψος 8 μέτρων. Τα φύλλα της έχουν πράσινο ανοικτό χρωματισμό, ο καρπός της έχει ωοειδές σχήμα και μέσο βάρος 2,4 gr. Η αναλογία σάρκας προς πυρήνα του καρπού είναι 3,9 / 1. με περιεκτικότητα των φρούτων σε λάδι να φτάνει το 24%.

Η ποικιλία αυτή χρησιμοποιείται κυρίως για την παραγωγή ελαιόλαδου πολύ υψηλής ποιότητας και είναι ανθεκτική στο κρύο και την ξηρότητα.

Ενδεικτικά στοιχεία μεγέθους:

Περίμετρο βάσης κορμού: 14.10 m. - Διάμετρο βάσης κορμού B/Δ προς N/A: 5 m. - Διάμετρο βάσης κορμού B/A προς N/Δ: 4.50 m. - Ύψος κορμού - από το έδαφος ανά βραχίονες: α) 1.20 m. β) 2m. γ) 2 m. δ) 3.15 m. - Περίμετρος κορμού σε ύψος 0,75 m: 9.20 m. - Περίμετρος κορμού σε ύψος 1 m: 9 m. - Περίμετρος κορμού σε ύψος 1.20 m: 9.05 m. - Περίμετρος κορμού σε ύψος 1.50 m: 9.50 m. - Διάμετρος κορμού σε ύψος 0.75 m: B/A προς N/Δ: 3 m. Διάμετρος κορμού σε ύψος 1. m: B/A προς N/Δ: 3,20 m. - Διάμετρος κορμού σε ύψος 1. 20 m: B/A προς N/Δ: 3,25 m. - Διάμετρος κορμού σε ύψος 1.50 m: B/Δ προς N/A: 3.70 m. - Διάμετρος κορμού σε ύψος 1.50 m: B/A προς N/Δ: 3.30 m. - Εσωτερικά ο κορμός φέρει περιμετρική σπηλαίωση.

Η υπεραιώνόβια ελιά βρίσκεται εντός του ομώνυμου οικισμού, μέσα σε μια συστάδα κι άλλων αιωνόβιων ελαιόδεντρων που εφάπτονται με τον δρόμο και σε απόσταση τριάντα οκτώ (38) μέτρων από την ανατολική είσοδο του Κοιμητηρίου της Απιδέας, (Ιερό Ναό Αγίου Δημητρίου), με συντεταγμένες, 36.885301, 22.795487. Ο χώρος που καταλαμβάνει ο κορμός του δένδρου ανήκει ιδιοκτησιακά στον Ι. Ν. Κοιμήσεως της Θεοτόκου. Η Ενορία μας σήμερα αριθμεί 500 κατοίκους, απέχει 17 χιλιόμετρα από την έδρα του Δήμου Ευρώτα (Σκάλα) και 12 χιλιόμετρα από την έδρα του Δήμου Μονεμβασίας (Μολάοι).

Εδώ κρίνουμε σκόπιμο να προβούμε στην παρακάτω αντιπαραβολή θέτοντας εις γνώση σας, τα εξής στοιχεία:

α) η κυρηχθείσα ελιά ως Μνημείο της Φύσης, Αετονυχολιά Καλαμών που βρίσκεται σε οικόπεδο του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου στην Καλαμάτα, έχει περίμετρο κορμού 9 μέτρα και διάμετρο 3 μέτρα. Η εκτιμώμενη ηλικία του αειθαλούς δένδρου ήταν 800 ετών, ωστόσο η έρευνα του Δρ. δασολόγου Παν. Μπαζίγου, Γεν. Δ/ντή Περιφέρειας Πελοποννήσου, που βασίσθηκε στο δείγμα δύο τρυπανιδίων, τα οποία πήρε κατά την αυτοψία που διενήργησε στις 23 Αυγούστου 2001, έδωσε την απίστευτη ηλικία των 1733 χρόνων κατά προσέγγιση [η συγκεκριμένη ελιά ανήκει στην ποικιλία Καλαμών και είναι λογικό το δέντρο αυτό να έχει μεγαλύτερο ρυθμό ανάπτυξης από την ξερική Μυρτολιά της Απιδιάς. Βρίσκεται σε εύκρατο κλίμα με περισσότερες βροχοπτώσεις και σε υψόμετρο μόλις 14 μέτρων].

β) η Μνημειακή ελιά των Βουβών του Κολυμβαρίου Κρήτης θεωρείται ένα από τα αρχαιότερα δέντρα στον κόσμο και έχει ηλικία άνω των 3.000 ετών. Ο κορμός του δέντρου σε ύψος 0,9 μέτρα από το έδαφος έχει μέγιστη διάμετρο 3,70 μέτρα, περίμετρο 8,10 μέτρα ενώ στην βάση του δέντρου έχει μέγιστη διάμετρο 4,53 μέτρα και περίμετρο 12,55 μέτρα. [η ελιά των Βουβών ανήκει στην ποικιλία Τσουνάτη και βρίσκεται σε υψόμετρο 272 μ.]

Τα δεδομένα της ως άνω χρονολόγησης αν τα συγκρίνουμε με τα στοιχεία μεγέθους του ελαιόδεντρου της Ενορίας μας, τότε η ελιά της Απιδέας πιθανόν να έχει ήδη διανύσει την δεύτερη χιλιετία της. Προς τεκμηρίωση τούτου, εφόσον μέρη του δέντρου πληρούν τις ερευνητικές προϋποθέσεις, επιθυμία μας είναι να δρομολογηθούν όλες εκείνες οι διαδικασίες που προσδιορίζουν την ακριβή χρονολόγηση του με τη μέθοδο του ραδιενεργού άνθρακα ΕΚΕΦΕ – ΔΗΜΟΚΡΙΤΟΣ, ή με οποιαδήποτε άλλη επιστημονική μέθοδο.

Οι κάτοικοι της Ενορίας μας και της ευρύτερης περιοχής των Δήμων Ευρώτα και Μονεμβασίας, επιθυμούν το "μνημειακό" αυτό ελαιόδεντρο λόγω των εντυπωσιακών διαστάσεων του, να αναγνωρισθεί από την Ελληνική Πολιτεία, ως διατηρητέο μνημείο της φύσης, μιας και αποτελεί μεμονωμένο στοιχείο της φύσης με ιδιαίτερη οικολογική, βιολογική, επιστημονική, τουριστική και αισθητική αξία. Διαθέτει σημαντικότητα μνημειακό χαρακτήρα και είναι άρρηκτα συνδεδεμένο με την ιστορική και πολιτισμική ταυτότητα του τόπου μας (από αρχαιολογικές έρευνες και γραπτές μαρτυρίες των: Πausanias, Πλίνιου, Μύλλερ, Waterhouse και Simpson, ο τόπος μας κατοικείται από νεολιθικής εποχής. Από το 1835 έως και το 1912 η Παλαιά Απιδιά όπως ονομαζόταν τότε, ήταν έδρα του νεοσύστατου Δήμου Ακρίων και έδρα του Δήμου Έλους μετά την προσάρτηση, δηλαδή της περιφερειακής αρμοδιότητας του νυν Δήμου Ευρώτα. Σήμερα οι εννέα (9) λειτουργικοί ναοί της Ενορίας μας και οι εννέα (9) βυζαντινοί ημιερεϊπώμενοι, μαρτυρούν το σημαντικό κρίκο σύνδεσης των σημερινών οικιστών της Απιδέας, με το ιστορικό παρελθόν των προκατόχων μας. Ανάμεσα σε αυτούς ξεχωρίζει για την σπάνια Βυζαντινή του αρχιτεκτονική ο Ιερός Ναός Κοιμήσεως της Θεοτόκου, ένα λειτουργικό μνημείο 1.500 ετών, σύμφωνα με το Υπουργείο Πολιτισμού, Ελληνικές και ξένες βιβλιογραφίες, Υ.Α. 15904/24-11-1962, ΦΕΚ 473/Β/17-12-1962).

Κύριε Υφυπουργέ, με την συμβολή των αρμοδίων και συναρμοδίων υπηρεσιών ζητούμε την εκπόνηση της απαιτούμενης μελέτης για την επίτευξη του προσδοκώμενου αποτελέσματος.

Με την βούληση των εκλεγμένων αντιπροσώπων μας και των φορέων στους οποίους κοινοποιείται η παρούσα επιστολή, αιτούμεθα τη στήριξη τους, ώστε να συμπεριληφθεί στον κατάλογο με τα γηραιότερα ελαιόδεντρα του Ελλαδικού χώρου, ως μνημείο της φύσης.

Συνημμένα σας υποβάλλουμε δύο (2) φωτογραφίες του ελαιόδεντρου καθώς και την απεικόνιση της θέσης του, στους χάρτες της Google.

Για οποιαδήποτε περαιτέρω πληροφορία ή διευκρίνιση παρακαλούμε όπως επικοινωνήσετε μαζί μας, στο email: enoria.apideas@gmail.com στην ταχυδρομική διεύθυνση: Ενοριακός Ναός Κοιμήσεως της Θεοτότου Απιδέα Λακωνίας Τ.Κ. 230 60 - Τ.Θ. 18 ή στο τηλέφωνο

Ο
Πρόεδρος του Εκκλ. Συμβουλίου

Ευγένιος Γραεφφλύ

Κοινοποιείται:

- α) Ι. Μ. Μονεμβασίας & Σπάρτης
Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη κ.κ. Ευστάθιο.
Λυσάνδρου 5, Σπάρτη Λακωνίας Τ.Κ. 231 00

για ενημέρωση - δικές σας ενέργειες :

- β) Γενική Διεύθυνση Δασών & Αγροτικών Υποθέσεων
Αποκεντρωμένη Διοίκηση Πελοπ/σου - Δυτ. Ελλάδας - Ιονίου
Ν. Ε. Ο Πατρών - Αθηνών 158 - Πάτρα Αχαΐας Τ.Κ 264 42
- γ) Διεύθυνση Δασών Λακωνίας
Ορθίας Αρτέμιδος 135, Σπάρτη Λακωνίας, Τ.Κ. 231 00
- δ) Ελληνική Εθνική Επιτροπή UNESCO
Ακαδημίας 3. Σύνταγμα Αττικής, Τ.Κ. 106 71

- ε) Εθνικό Κέντρο Έρευνας Φυσικών Επιστημών ΔΗΜΟΚΡΙΤΟΣ
Νεαπόλεως 27 & Πατρ. Γρηγορίου Ε'
Αγ. Παρασκευή Αττικής, Τ.Κ. 153 41
- στ) Βουλευτή Νομού Λακωνίας
κ. Αθανάσιο ΔΑΒΑΚΗ
Λυκούργου 89, Σπάρτη Λακωνίας, Τ.Κ. 231 00
- ζ) Βουλευτή Νομού Λακωνίας
κ. Νεοκλή ΚΡΗΤΙΚΟ
Γκ. Ξυπολόγου 109, Σπάρτη Λακωνίας, Τ.Κ. 231 00
- η) Βουλευτή Νομού Λακωνίας
κ. Σταύρο ΑΡΑΧΩΒΙΤΗ
Ευαγγελιστρίας 61, Σπάρτη Λακωνίας, Τ.Κ. 231 00
- θ) Περιφερειακή Ενότητα Λακωνίας
Αντιπεριφερειάρχη κ. Θεόδωρο ΒΕΡΟΥΤΗ
Διοικητήριο, 2ο χλμ Ε. Ο. Σπάρτης – Γυθείου
Σπάρτη Λακωνίας, Τ.Κ. 231 00
- ι) Δήμο Ευρώτα Λακωνίας
Δήμαρχο κ. Δήμο ΒΕΡΛΟ
Ιωάννη Λιναρδάκου 5, Σκάλα Λακωνίας, Τ.Κ. 230 51
- ια) Τοπική Κοινότητα Απιδέας
κ. Χαράλαμπο ΔΗΜΑ / Ενταύθα
- ιβ) Ένωση Αγροτικών Συνεταιρισμών Λακωνίας
Λεωνίδου 113, Σπάρτη Λακωνίας, Τ.Κ. 231 00
- ιγ) Ελαιουργικό Συνεταιρισμό Απιδέας
κ. Γεώργιο ΚΟΥΤΣΟΥΜΠΟ / Ενταύθα.

